

af hvad sålunda förekommit och utan att ingå i pröfning af de olika utbetalningssättens större eller mindre lämplighet för vinnande af det afsedda ändamålet, härmed anhålla, att Eders Kongl. Maj:t, efter vederbörande myndigheters hörande, täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke sådana anordningar kunde träffas, att pensionerna från så väl folkskolelärares pensionsinrättning som folkskolelärares enke- och pupillkassa, utan kostnader för pensionstagarne, till dem utbetalades. Stockholm den 6 juli 1887.

Med undersätlig vördnad:

N:o 71.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 juli 1887.

— — — — Andra Kammaren den 6 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, rörande tiden för aflöningsutbetalande till lärarepersonalen vid rikets folkskolor, mindre folkskolor och småskolor.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts n:o 1 betänkande n:o 8.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts n:o 1 utlåtande n:o 1.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen har uppmärksamheten blifvit fäst på en brist, som förefinnes i bestämmelserna angående folkskolelärares löneförmåner, i det att föreskrift helt och hållet saknas i fråga om tiden för lönernas utbetalande.

I sammanhang dermed har blifvit anfördt, bland annat, att uti det formulär till årlig redogörelse för inkomster och utgifter vid de särskilda folkskolorna, hvilket är såsom bilaga fogadt vid kongl. kungörelsen den 13 mars 1846, lärarens aflöning funnes antecknad såsom utbetald den 6 mars, 3 juni, 4 september och 2 december, samt att i öfverensstämmelse med denna anvisning den praxis på åtskilliga ställen gjort sig gällande, att lönen utbetalas kvartalsvis i början af hvarje kvartals sista månad. Det vore emellertid att märka, dels att berörda kongl. kungörelse för mer än 15 år sedan upphört att vara gällande, hvadan äfven det omnämnda formuläret annullerats, utan att något annat dylikt blifvit till efterrättelse stadgadt, dels att nyssnämnda anvisning icke innefattat en bestämd föreskrift, hvilken vederbörande vid lönernas utbetalande haft skyldighet att ställa sig till efterrättelse, dels ock att bestämmelser helt och hållet saknades rörande tiden, då naturaprestationerna eller ersättningen för dessa skulle erläggas, äfvensom då lärare egde att uppbära arfvodet för fortsättningskola, slöjdundervisning m. m. Då folkskoleväsendet numera nått en sådan utveckling, att vid rikets folkskolor, mindre folkskolor och småskolor vid 1885 års slut voro anställda mer än 4,900 lärare och 6,700 lärarinnor, för hvilkas aflöning utbetalades öfver 7,835,000 kronor, syntes tidpunkten nu vara inne för utfärdande af bestämda föreskrifter angående den tid, då lärarepersonalen vore berättigad att uppbära sina löneförmåner. Önskvärdheten af sådana föreskrifter framginge äfven af förhållandena på många ställen i landet. Under det att, enligt hvad från skilda delar af riket ingångna underrättelser gäfvade vid handen, flerstädes aflöningen utbetalades regelbundet i början af mars, juni, september och december samt på några enstaka ställen till och med månadsvis, framhölles från andra håll, att lönerna högst oregelbundet utbekommes. Ganska ofta dröjde det ett godt stycke in på det nya året, innan slutliqvid lemnades för det gångna årets arbete, och på enstaka ställen hade läraren regelbundet först i slutet af mars kunnat få ut lönen för det förflutna året. På andra ställen dröjde det ända in i juni månad, innan lärarepersonalen erhöle någon del af lönen för det pågående året, och ej sällan finge läraren uppoffra rätt mycken tid genom att förgäfvades gång efter annan för lörens utbekommande besöka vederbörande. Att reda härutinnan åstadkommes vore af stor vigt ej allenast för lärarepersonalen, utan äfven för skoldistrikten och särskildt för de personer, hvilka det ålåg att utbetala lönerna. Äfven af den anledning, att staten numera ända intill ett visst maximum bidroge med två tredjedelar af den kontanta lönen

till lärarepersonalen vid rikets folk- och småskolor, vore det rättvist och billigt, att nämnda lärarepersonal, som, enligt hvad i det föregående blifvit antydt, räknade inemot 12,000 medlemmar, finge blifva delaktig af samma förmån, som redan vore beredd de tjenstemän, hvilkas aflöning helt och hållet utginge af statsmedel, nemligen att på bestämde tider få uppbära sina löneförmåner.

Riksdagen delar den sålunda uttalade uppfattning, att det är ej mindre med god ordning öfverensstämmande än ock, såsom förekommande fall ådagalagt, af behovet påkalladt, att de ifrågavarande lärarne genom bestämd föreskrift tillförsäkras att, då en för så väl löngifvaren som löntagaren tillfredsställande öfverenskommelse härom ej träffats, på vissa fastställda tider utfå ersättningen för sitt arbete. Hvad beträffar all kontant lön, den må vara sådan, som enligt gällande författning skall utgå i penningar, eller utgöra ersättning för fastställda naturaförmåner, så synes den, jemväl med inbegripande af stadgad ersättning för tjenstgöring utöfver åtta månader om året, böra utan svårighet kunna utgå kvartalsvis, i början af kvartalens sista månader, mars, juni, september och december. Den ersättning i penningar, som i öfrigt, såsom för fortsättningsskola, kan tillkomma läraren, torde åter i regeln ej böra utbetalas förr, än hela det motsvarande arbetet för året är afslutadt. Jemväl för de numera utan tvifvel sällsynta fall, då en del af lönen utgår in natura, torde med afseende på tiden för utfäendet af sådan aflöning lämpliga bestämmelser kunna meddelas.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen härmed hos Eders Kongl. Maj:t anhålla om utfärdande af föreskrifter rörande tiden för utbetalandet i regeln kvartalsvis af löneförmånerna och arfvodena åt den vid rikets folkskolor, mindre folkskolor och småskolor tjenstgörande lärarepersonalen. Stockholm den 6 juli 1887.

Med undersåtlig vördnad:
